

प्रभाव दैनिक

National Daily

वर्ष ९

अंक १८५

आइतबार, २० कात्तिक २०७९

Prabhab National Daily

Sunday, November 6, 2022

www.prabhabonline.com

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५।

'लौरो अभियान'ले
मेर बालेनलाई अप्छ्यारो
आयोगले सोध्यो स्पष्टीकरण

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- हाम्रो नेपाली पार्टीका अध्यक्ष अनन्तराज शिमिर र काठमाडौं-२ का उम्मेदवार कोषराज सुवेदीले काठमाडौं महानगरपालिकाका प्रमुख बालेन (वालेन) शाहको समर्थन रहेको दावीसहित चुनावमा प्रचार गरेपछि निर्वाचन आयोगले स्पष्टीकरण सोधेको छ। आयोगले एक लाख रुपैयाँ जरिवानाको चेतावानीसमेत दिएको छ।

उनीहरूले दलीय आबद्धता स्पष्ट नगरी 'काठमाडौं महानगरपालिकाका प्रमुख बालेन

- अनन्तराज घिमिरे र काठमाडौं-२ का उम्मेदवार कोषराज सुवेदीलाई एक लाख जरिवानाको चेतावानी
- महानगर प्रमुख बालेनलाई आयोगको प्रश्न : हाम्रो नेपाली पार्टीमा आबद्धता छ ?

शाहको साथ छ, लौरोको विजय निश्चित छ। भनी प्रचारप्रसार गर्नलाई आयोगले आचारसंहिता उल्लंघन ठानेको छ। आयोगले २४ घण्टाभित्र स्वयं वा प्रतिनिधिमार्फत स्पष्टीकरण दिन घिमिरे र सुवेदीलाई निर्देशन दिएको छ। स्पष्टीकरण (बाँकी पृष्ठ ५ मा)

सन्दर्भ : वैदेशिक रोजगार

जसपाको प्रतिबद्धता

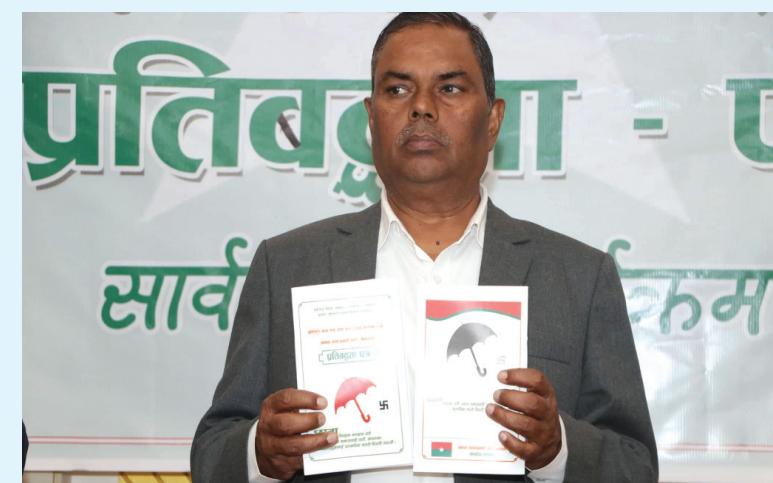
रेमिट्यान्सलाई औद्योगिक विकासमा लगानी

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- आसन्न प्रतिनिधिसभा तथा प्रदेशसभा निर्वाचनलाई केन्द्रित गर्दै जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालले आफ्नो प्रतिबद्धतापत्र सार्वजनिक गरेको छ। विभिन्न विपयलाई वैदिकात नगरायगढ रूपमा उठाएर सम्बोधन गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको जसपाले वैदेशिक रोजगारीको सम्बन्धमा पांच विशेष महत्व दिएको छ।

जसपाले स्वदेश होस वा विदेश श्रम संरक्षित स्वदेश होस वा प्रतिबद्धतापत्रमा उल्लेख गरेको छ। प्रत्येक नागरिकको गास, वास र कपासको व्यवस्था हुनुपर्ने भद्रै 'एक परिवार, एक रोजगार'को नीति अबलम्बन गर्ने जनाएको छ। वैदेशिक रोजगारीमा जानुविधि कामदारलाई आवश्यक सीपूलक तालिम दिने व्यवस्था गरिने जसपाले जनाएको छ। व्यवस्थित र सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीका लागि आवश्यक सहजीकण गर्ने श्रमजीविका कामदारी र श्रमजीवित हुने जडाती र श्रमजीवितो अन्त्य गर्न सञ्चालित मुलुकमा श्रम सहचारीको व्यवस्था गर्नुका साथै नेपाली दूतावासमा श्रम डेस्क राल्से जसपाले नीति लिएको छ।

यसैरी वैदेशिक रोजगारीमा हुने ठुगी नियन्त्रणका लागि वैदेशिक रोजगार कानुनमा सुधार गर्ने जिल्लास्तरमा वैदेशिक रोजगारीको सेवा तथा कानुनी उपचार कार्यालयहरू स्थापना गर्ने जसपाको फर्केका नेपालीहरूलाई देशभित्र व्यवसाय

प्रतिबद्धतापत्रमा उल्लेख छ। साथै, रोजगारीको गर्ने प्रोत्साहित गर्ने नीति लिएको छ, भने उनीहरूबाट प्राप्त विषेषण (रेमिट्यान्सलाई देशको औद्योगिक विकासमा लगानी गर्ने उल्लेख गरेको छ।) जसपाले वैदेशिक रोजगारीमा प्राथमिकता दिने विषयलाई पनि प्रतिबद्धतापत्रमा प्राथमिकता दिएको छ। देशको अवधितमा ठूलो योगदान पूऱ्याइहोका वैदेशिक रोजगारीमा जाने युवाहरूका लागि तालिम, सहजीकरण र सुरक्षाको व्यवस्था गर्ने जनाइएको छ। जसपाले पनि अन्य राजनीतिक दलहरूले भूमिका रोजगारीमा अवधिकारीको व्यवसाय गर्ने प्रोत्साहित राखी स्वरोजगार व्यवसाय गर्ने प्रोत्साहित गर्ने उल्लेख गरेको छ।

प्रोटोकल नबन्दा जापान जान पाएनन् नेपाली

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल-जापानवीच सन् २०१९ भागको श्रम सम्झौता अनुसार रोजगारीको लागि अझै पांच नेपालीहरू जापान जान पाएका छैनन्। सम्झौताअनुसार द्विपक्षीय सहमतिका आधारमा कामदार पठाउने आवश्यक मापदण्ड (प्रोटोकल) तयार नहुँदा जापान जान नपाएका हुन्।

सम्झौताअनुसार नेपालमा कोरियाकै जस्तो प्रणालीबाट साडे पांच हजारले भाष्य तथा सीप परीक्षा पास गरेको श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले जनाएको छ। मन्त्रालयका अनुसार व्यक्तित तवरबाट ८०० जनि नेपाली जापान पुरोका छन् भने बाँकी रोकिएका छन्। रोजगारीका लागि जापान जान तमस्या भएका उनीहरूलाई पठाउन सरकारले मापदण्ड (प्रोटोकल) बनाउन नसक्या रोकिनपरेको छ। यसका लागि करिब ३ महिना अधिक काठमाडौंमा बसेको नेपाल-जापानको सुरक्षा कार्य समितिको पदिल्लो बैठकले सम्झौता कार्यालयका लागि आवश्यक मापदण्ड तयार गर्ने निर्णय गरेको थिए। सोही बैठकले कामदारलाई जापान पठाउन पहल गर्ने, दुवै देशको

समसामयिक कानुनी व्यवस्था समेत परिमार्जन गर्नुपर्ने भएमा त्यसको तयारी गर्ने, नेपालीहरूलाई जापान पठाउन नेपाल सरकारले निर्माण गर्नुपर्ने निर्णय।

तर, तीन महिनाको अवधि गुर्जिर्दा पनि प्रोटोकल बन्न नसक्या भाषा तथा सीप परीक्षा पास गरेकाहरूमा अन्योल सिर्जना भएको छ। यद्यपि, मन्त्रालयले नेपाली कामदारलाई जापान पठाउन सम्बन्धित द्विपक्षीय सहमतिका आधारमा प्रोटोकल तयार भएको छ, 'प्रोटोकल तयार भएको छ, निर्वाचित राजनीतिक राजनीतिक भइरहेको छ,' ती अधिकारीले भने, 'छिडै राम्रो समाजाचार सुन्हुनेछ, मन्त्रिपरिषद्वाट पास भएपछि प्रोटोकल लाग्नुपर्ने छ।'

सम्झौताअनुसार द्विपक्षीय सहमतिका आधारमा प्रोटोकल नेपालीहरू जापान जान सक्नेछन्। पदिल्लो सम्झौता गरेको श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले उपराजनपरिषद्वारा आयोगले सम्झौता कार्यालयका लागि आवश्यक मापदण्ड तयार गर्ने निर्णय गरेको थिए। सोही बैठकले कामदारलाई जापान पठाउन पहल गर्ने, दुवै देशको

स्पन्दनेही-१

पूर्वसहयात्रीबीच रोचक प्रतिस्पर्धा

■ जेवी योजना

काठमाडौं- भगवान गौतम बुद्धको मावली देवदहसितको भगोल समेटिएको चुनाव क्षेत्र रूपन्देही-१ को चुनावी माहोल यसपटक रोचक बनेको छ। कुनै बेलाका राजनीतिक सहयात्री नेकपा एमालेका केन्द्रीय सचिव छावलाल विवकमां र स्वतन्त्र उम्मेदवार घनशयाम भुसाल यहाँ मुख्य प्रतिस्पर्धा देखिएका छन्।

भुसाल एमालेका उपमहासचिव भइसकेका नेता हुन्। पाठी अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले उम्मेदवार बन्न टिकट नर्दिएपछि २२ असोजमा एमाले त्यागेर उनी स्वतन्त्र उम्मेदवार बने। स्वतन्त्र भए पनि उनीहरू सतत गठबन्धनका दलहरू नेपाली कांग्रेस, नेकपा माओवादी केन्द्रीय जनमत्ता पार्टी, राष्ट्रिय जनमत्ता पार्टी तथा सत्ता गठबन्धनवाहिरका दलहरू राष्ट्रिय जनमत्ता पार्टी, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टीलाई यतको समर्थन छ।

नेता बुद्धको त्याग गर्ने गर्ने, बौद्ध विश्वविद्यालयको बाँकी काम गर्ने, नदी कटान र सिंचाइ समस्या दल राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राष्ट्रपा) र चौथो गर्नेको छ। उक्त चुनाव क्षेत्रमा देवदहलाई नगरपालिका, रोहिणी गाउँपालिका, तिलोतमा नगरपालिकाको ७, ८, ९, १०, ११, १२, १३, १४ र १५ नम्बर बडा र ओमसतीया गाउँपालिका १, २, ३, ४, ५ र ६ नम्बर बडा पर्दछन्।

घनश्याम भुसाल

बुद्धको मावली देवदहलाई युनेस्कोमा प्रमाणीकरण गर्ने, बौद्ध विश्वविद्यालयको बाँकी काम गर्ने, नदी कटान र सिंचाइ समस्या समाधानसँगै देवदह-तिलोतमामा गुणस्तीय शिक्षा र स्वास्थ्यका लागि जनताले जिताउने विश्वास

गढ बनेको थिए। कांग्रेसका नेता दीर्घान सिहले लगातार चुनाव जितेर 'हचाटिक' पूरा गरे। तर, ठीक

उदाध्यक्षका उम्मेदवारहरूले पाएको मत

- नेपाली कांग्रेस : ३३,८६०
- नेकपा एमाले : ३१,८४९
- राष्ट्रपा : १४,९५८
- जसपा : ६,४४२
- माओवादी केन्द्र : ४,१४७
- जनमत्ता पार्टी : २,६७७
- एकीकृत समाजवादी : १,४४७
- लोसपा : ३१५

आठ वर्षपछि २०६४ सालमा भएको सविधानसभा निर्वाचनमा कांग्रेसको गढलाई माओवादीको नेता घुटवल-नारायगढ सडक विस्तार, हुलाको अब्दुल र राजाक गढील १४ वर्षपछि चुनाव जित्दै फैलिएकाको चारतारो झण्डा फहराए। त्यसबेला अब्दुल रेक्टर नेताले उम्मेदवार विश्वकर्मा उनीसँग प्रतिज्ञित भएका थिए। २०७४ सालको प्रतिनिधिसभा चुनावमा भने वाम गठबन्धनका कारण विश्वकर्मासँग उनी र राजाक हारे

जलवायुसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन सुरु हुँदै, के-के छन् एजेण्डा ?

■ गीष्ठराज ओमा

काठमाडौं- जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी संयंत्र राष्ट्रसंघीय संरचना महान्यन्य (युएनएफसिसी) को पक्ष राष्ट्रको २७ओं सम्मेलन (कोप-२७) आजदेखि सुरु हुँदैछ। सम्मेलन यही कातिक २० देखि मार्च २ गते (नोभेम्बर २०२१ देखि १८ तारिख २०२२) सम्मिजिटको शार्म एल-शेखमा हुँदैछ।

उत्त सम्मेलनले विज्ञानमा आधारित चुनौती र 'रियो' १९९२ देखि 'लालास्प' २०२१ (कोप-२६) सम्म भ्रका सम्झौता, निर्णय र प्रतिवेदनामा आधारित भएर समावेशी तथ महत्वाकांक्षी परिणाम दिने अपेक्षा गरिएको छ। साथै उत्सर्जन न्यूनीकरण, अनुकूलन प्रयासलाई बढावा दिन र उपयुक्त वित्तको बढावो प्रवाहको माध्यमावाट विश्वव्यापी जलवायु कार्यालय तथ दिनेसमेत सम्मेलनले माथ्य छ।

सम्मेलनमा पृथ्वीको तापकम वृद्धि १.५ डिग्री सेल्सियसमा कायम गर्ने पाटोमा विश्वका सबै राष्ट्रहरू एक्युवड हुने, यस वर्ष लालास्पो प्याक्टरको कार्यान्यन र राष्ट्रिय निर्वाचित योगदान (एनार्सिज) र न्यूनीकरणका महत्वाकांक्षी लक्ष्यका कार्योजना तयार गर्ने, अनुकूलनका विश्वव्यापी लक्ष्यमा सहमत हुने र कोप-२६ मा सम्मत भएको अनुकूलन वित्तको कार्यान्यन गर्ने बारमा छलफल र निर्णय हुनेछ।

यसबाहेक कोप-२७ मा वित्तसम्बन्धी सबै एजेण्डा अगाडि बढाइ जलवायु वित्तका विषयमा महत्वपूर्ण प्रार्थना गर्ने, सन्तुलितरूपमा ठेस नीतिज्ञ प्राप्त गर्न भएका सम्भालाई

सुधार र सहजीकरण गर्ने, हानि नोक्सानीसम्बन्धी काम गर्ने संयन्त्र (सेन्ट्रियागो नेतृत्वक), हानि तथा नोक्सानी सुविधा सम्मेलनका एजेण्डा रहेको बन तथा वातावरण मन्त्रालयले जनाएको छ।

नेपालको तयारीका लागि उत्त मन्त्रालयले सम्मेलनमा प्रस्तुत गरिए अवधारणापत्र तयार गरेको छ। अवधारणापत्रमा विशेषगरी हिमाली क्षेत्रका मुद्दा, अनुकूलन तथा कृषि र खालीसुरक्षा, न्यूनीकरण (दफा ६, एनार्सी, इटिएफ)लगायत विषय रहेको मन्त्रालयको जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन महाशब्दिका प्रमुख तथा सहसचिव डा. बुद्धिसागर पौडेलले जानकारी दिए।

यसबाहेक नेपालले विश्वव्यापी प्रगति समीक्षा, हानि तथा नोक्सानी (वित्त, सार्वियागो सज्जाल), जलवायु वित्त (नयाँ संयुक्त वित लक्ष, वितको पूर्णता), लैंगिक, युवा, स्त्रीयानी समुदाय, जनजाति र आदिवासी र प्रार्थना गर्ने भएका सम्भालालाई

विषय प्रार्थनिकताकासाथ उठाउने उनले बताए। नेपालले उठाउने विषय

कोप-२७ मा नेपालले पर्वतीय मुद्दामा नेतृत्व गर्नेछ। विश्वका उस्तै समस्या भएका पर्वतीय मूलकसंग सहकार्य रणनीति बनाउन नेपालले गत सेप्टेम्बरमा मुस्ताङ पैरवी सम्मेलन आयोजना गरी सो विषयमा विशेष धोणापत्र जारी गरेको थिए।

यसबाहेक नेपालले विश्वका धनी र विकसित राष्ट्रलाई आकानो महत्वाकांक्षी एनार्सिज र दीर्घकालीन न्यून उत्सर्जन विकास रणनीति परिमार्जन गरी पुनः बुझाउन अनुरोध गरिनेछ। साथै, यसको पालनामा कोपको सञ्चितालयलाई सक्रिय नेतृत्वका लागि नेपालले पैरवी गर्ने सहसचिव पौडेलले बताए।

नेपालले अनुकूलनको लागि दोब्बर धोणापत्र एको वित्तको प्रवाह सार्वजनिक माध्यमद्वारा अनुदानस्वरूप प्रदान गर्ने र शार्म

एल-शेख कार्ययोजना तयार हुनुपर्ने विषय पनि नेपालको प्रार्थनिकतामा छ। नेपालको पर्वतीय मुद्दामा नेतृत्व गर्नेछ।

विश्वका उस्तै समस्या भएका पर्वतीय मूलकसंग सहकार्य रणनीति बनाउन नेपालले आयोजना गरी सो विषयमा विशेष धोणापत्र जारी गरेको थिए।

यसबाहेक विश्वका धनी र विकसित राष्ट्रलाई आकानो महत्वाकांक्षी एनार्सिज र दीर्घकालीन न्यून उत्सर्जन विकास रणनीति परिमार्जन गरी पुनः बुझाउन अनुरोध गरिनेछ। साथै, यसको पालनामा कोपको सञ्चितालयलाई सक्रिय नेतृत्वका लागि नेपालले पैरवी गर्ने सहसचिव पौडेलले बताए।

नेपालले अनुकूलनको लागि दोब्बर धोणापत्र एको वित्तको प्रवाह सार्वजनिक माध्यमद्वारा अनुदानस्वरूप प्रदान गर्ने र शार्म

। सम्मेलनमा नेपालले पैरेस नियमपूर्वकालाई कार्यान्यनमा ल्याउन र कोप-२६ मा स्थापित न्यूनीकरण महत्वाकांक्षा र कार्यान्यनमा योजनाअन्तर्मत विकासित वेशहरूलाई जलवायु महत्वाकांक्षामा नेतृत्व गर्ने आग्रह गर्नेछ।

यसेगरी कार्बन व्यापारसम्बन्धी दफा ६ अनुसार बजार र गैरबजार संयन्त्रको वारेमा कार्यान्यनमा थप प्रस्तुताका लागि नेपालले अन्यान्यका लागि राष्ट्रहरूको सम्मूह, जी-७ र चिनियाँ समूहसंग सामीप्यमा रही पैरवी गर्ने वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्का सदस्य डा. विमलराज रेमीले जानकारी दिए।

नेपालले कोप-२७ मा हानि नोक्सानीसम्बन्धी मुद्दालाई औपचारिक एजेण्डा बनाउन पहल गर्नेछ। अल्पविकसित राष्ट्रहरूको सम्मूह, जि-७ र चिनियाँ समूहसंग वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्का सदस्य डा. विमलराज रेमीले जानकारी दिए।

नेपालले

कोप-२७ मा विकसित राष्ट्रहरूले सामुहिकरूपमा दीर्घकालीन जलवायु वित्तको लक्ष्य अनुसार सन् २०२० देखि २०२५ सम्म प्रत्येक वर्ष १०० विलयन अमेरिकी डलर प्रदान गर्ने विषय उठाउने उनले तथा जलवायु कोपमा प्रत्यक्ष पहुँच।

नेपालले सेन्ट्रियागो हानि तथा नोक्सानी संयन्त्रको प्रगति र हानि तथा नोक्सानी वित्तको लक्ष्यमा रहेका समुदायको अधिकार र उनीहरूको चासो सम्बोधन गर्ने विषय पनि नेपालको एजेण्डा रहेको छ।

यसका लागि नेपालले लैपिक कार्यान्यनमा ल्याउन आवश्यक वित्त हस्तान्तरण, प्रतिविधि हस्तान्तरण र लैपिक सम्पर्क व्यक्तिको क्षमता अभिवृद्धिमा हासिल भएका प्रातिवारे छलफल गर्ने र स्थानीय र आदिवासीको भ्रमिकावारे प्रस्तु रणनीति हुनुपर्ने विषय उठान गर्नेछ।

नेपालले सरल तथा सहज पहुँच हुनुपर्ने र नेपालले अनुकूलन, उत्तरांशीलता तथा हारित विकासको वित्त अनुसार आयोजनाको लागि नोक्सानी सम्बन्धी छ।

हानि तथा नोक्सानीको छहौँ एजेण्डा

कोप-२७ मा हानि नोक्सानीसम्बन्धी मुद्दालाई औपचारिक एजेण्डा बनाउन पहल गर्नेछ। अल्पविकसित राष्ट्रहरूको सम्मूह, जि-७ र चिनियाँ समूहसंग वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्का सदस्य डा. विमलराज रेमीले जानकारी दिए।

नेपालले कोप-२७ मा हानि तथा जलवायु वित्तको लक्ष्यमा रहेका समुदायको अधिकार र उनीहरूको चासो सम्बोधन गर्ने विषय पनि नेपालको एजेण्डा रहेको छ।

यसका लागि नेपालले लैपिक कार्यान्यनमा ल्याउन आवश्यक वित्त हस्तान्तरण, प्रतिविधि हस्तान्तरण र लैपिक सम्पर्क व्यक्तिको क्षमता अभिवृद्धिमा हासिल भएका प्रातिवारे छलफल गर्ने र स्थानीय र आदिवासीको भ्रमिकावारे प्रस्तु रणनीति हुनुपर्ने विषय उठान गर्नेछ।

नेपाललाई अनुकूलन र न्यूनीकरण कार्यहरू प्रभावकारीरूपमा कार्यान्यनमा गर्ने प्रतिविधि सहज हस्तान्तरण र अतिक्रम विकसित साराहन राष्ट्रहरूमा विद्यमान खम्भालाको कमी परिपूर्ण गर्नुपर्ने विषय नेपालको प्राथमिकतामा रहेको छ।

कोप-२७ मा नेपालको सहभागिता

नोभेम्बर ६ देखि ८ तारि खसम्म हुने राष्ट्र प्रमुखहरूको बैठकमा महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नायरिकमानी र योगदानमा रेसीफो नेतृत्वमा नेपालले प्रतिनिधिमण्डलले सहभागिता जनाउनेछ। नोभेम्बर ९, देखि १८ तारिखसम्म हुने कोप-२७ का औपचारिक र अनानौपचारिक बैठकमा बन सचिव, सहसचिव र सरकारी राष्ट्रिय प्रतिनिधित्वले सहभागिता जनाउने छन्।

त्यस्तै नोभेम्बर ६ देखि १८ तारिखसम्म हुने अन्य बैठकमा वित्त, सचिव, सहसचिव र सरकारी तथा ज्येष्ठ नायरिकमानी र योगदानमा रेसीफो नेपालले एजेण्डामा राष्ट्रहरूलाई उत्तरांशीलता तथा लक्ष्यमात्रामा रहेका समुदायको अधिकार र उनीहरूको चासो सम्बोधन गर्ने विषय पनि नेपालको एजेण्डा रहेको छ।

यसका लागि नेपालले लैपिक कार्यान्यनमा ल्याउन आवश्यक वित्त हस्तान्तरण, प्रतिविधि हस्तान्तरण र लैपिक सम्पर्क व्यक्तिको क्षमता अभिवृद्धिमा हासिल भएका प्रातिवारे छलफल गर्ने र स्थानीय र आदिवासीको भ्रमिकावारे प्रस्तु रणनीति हुनुपर्ने विषय उठान गर्नेछ।

वडाध्यक्ष रिजाललाई पाँच हजार जरिवाना

■ प्रगत संवाददाता

काठमाडौं- निर्वाचन आ

प्रभाव दैनिक

National Daily

क्षम्पाद्वकीय

पर्यटक आगमनले जगाएको आशा

सन् २०२० लाई नेपालले ‘भ्रमण वर्ष’ को रूपमा मनाउने घोषणा गरेको थिए। त्यहीअनुसार तयारी र विश्वभर प्रचारप्रसार गरियो। उक्त वर्षको पहिलो दिन अर्थात् जनवरी १ मा ‘नेपाल भ्रमण वर्ष २०२०’ तामाकमका साथ उद्घाटन गरियो। तर, केही समयपछि नै उक्त कार्यक्रम स्थगित हुन पुग्यो। कारण थियो, विवर्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कारोना भाइरस (कोभिड-१९) को संक्रमण। सन् २०२० को सुरुआतबाटै विश्वभर कोरोना महामारी तीव्रप्रस्ता फैलिए थालेपछि भ्रमण वर्ष स्थगित गर्ने निर्णय गरिएको थिए। त्यसपछै उक्त वर्ष २० लाख विदेशी पर्यटक भित्रघाउने नेपालले लक्ष्यमा ‘ब्रेक’ लाग्यो।

कोरोना महामारीले विश्वका अन्य मूलुकभै नेपाललाई पनि प्रभावित तल्यायो। अर्थिक गतिविधि ठप्प हुनुका साथै सर्वांको ज्यान गुम्फो। पर्यटक आगमन लगभग शृङ्खले अवस्थामा पुग्यो। जसले पर्यटन क्षेत्रलाई पूर्णतया धराशामा पुग्यो। त्यसपछि कोरोना महामारी केही सामान्य हुँदै गए पनि पर्यटन क्षेत्र पहिलैकै अवस्थामा फर्कन दुई-तीन वर्ष लाग्ने आकलन गरिएको थिए। विभिन्न अध्ययनले पनि त्यसै देखाएको थिए।

तर, खुसीको कुरा उक्त आकलनभन्दा छिटो पर्यटन क्षेत्र लयमा फर्किएको छ। पछिलो १० महिनाको अवधिमा भएर्दै पाँच लाख विदेशी पर्यटक नेपाल भित्रिएका छन्। नेपाल पर्यटन बोर्डले उपलब्ध गराएको तथायकानुसार अंग्रेजी वर्षको जनवरीबेबि अटटोबरसम्म चार लाख ७३ हजार ५६३ पर्यटकले नेपाल भ्रमण गरेका हुँ।

अटटोबरसम्म भारी दब हजार ५८२ पर्यटक नेपाल आएका छन्। पर्यटक आगमन दर यो वर्षको हालसम्मकै बढी संख्या हो। यसलाई अप्रिलमा संभेद्वन्दा बढी ६१ हजार ५८९ पर्यटक नेपाल भित्रिएका थिए। सेप्टेम्बरसम्म ५८ हजार ३१९, अगस्टमा ४९ हजार ३०४, जुलाईमा ४४ हजार ४६२ र जुनमा ४६ हजार ७९५ पर्यटक नेपाल आएका थिए। त्यसैगरी, मेमा ५३ हजार ६०८, मार्चमा ४२ हजार छ, फेब्रुअरीमा १९ हजार ७६६ र जनवरीमा १६ हजार १७५ पर्यटकले नेपाल भ्रमण गरेका थिए।

यो तथाकाले पर्यटन क्षेत्रमा आशा जगाएको छ। कोभिड-१९ महामारीका कारण घटेको विदेशी पर्यटकको संख्या सन् २०२२ मा भने बढ्दै कममा रहेको तथाकाले देखाउँछ। महामारीपूर्व सन् २०१९ मा ११ लाख ९७ हजार ११ जना पर्यटक नेपाल आएका थिए। तर, सन् २०२० मा कोरोना महामारीका कारण विदेशी पर्यटकको संख्या ८१ प्रतिशतले कमी आइ दुई लाख ३० हजार ८५ जनामा सीमित भएका थिए। त्यसैगरी २०२१ मा एक लाख ५० हजार १६२ पर्यटक मात्र नेपाल आएका थिए। जुन सन् २०२० को तुननामा ३४.४ प्रतिशतले कमी हो।

यो तथाकाले पर्यटन क्षेत्रमा आशा जगाएको छ। कोभिड-१९ महामारीका पर्यटकको संख्या ७० देखि ७५ प्रतिशतसम्म ‘रिकमर’ हुने अपेक्षा गरिएको र साझेनुसार पर्यटक आगमन भइरहेको बताए। उनले यही दरमा पर्यटक भित्रिए यो वर्ष हो लाखभन्दा बढी पर्यटक भित्रिए बताए।

महामारीले थला परेको अर्थतन्त्र अझै उठन सकेको छैन। मुलुकको अर्थतन्त्रका अधिकांश सूचकहरू नकारात्मक अवस्थामा छ। विशेषतः विदेशी विनियम सञ्चित लगातार घटिरहेको छ। यस्तो अवस्थामा पर्यटकको आगमन बढनुलाई सकारात्मक मान्युपर्छ। किनभने, विदेशी मुद्रा भित्राउने प्रमुख माध्यम पर्यटन नै हो। यद्यपि, वैदेशिक रोजगारीमा एकाको युवाहरूले पठाउने रेमिटान्सले अवस्थामा ढलो हिस्सा ओगट्दै आएको छ। तर, मुलुकको मुख्य आमदानीको स्रोत पर्यटनलाई बनाउने नेपालको लक्ष्यमा पछिलो तथाकाले आशाको दियो बालिदिएको छ। यद्यपि, यो संख्या पर्याप्त भने होइन। त्यसैले, अझ थेरै पर्यटक भित्रिए जगाएको थिए।

पर्यटन बोर्डको निवेशक मणिराज लमिछाउने सन् २०१९ मा आएका कूल पर्यटकको संख्यामा ७० देखि ७५ प्रतिशतसम्म ‘रिकमर’ हुने अपेक्षा गरिएको र साझेनुसार पर्यटक आगमन भइरहेको बताए। उनले यही दरमा पर्यटक भित्रिए यो वर्ष हो लाखभन्दा बढी पर्यटक भित्रिए बताए।

महामारीले थला परेको अर्थतन्त्र अझै उठन सकेको छैन। एकैषिनमा चाणक्यले भने-‘अमात्य नहडबडाउन्होस्, केही करा छैन। चाणक्यले यो सबै परीक्षा गरेर आएको छ, मेरा पछाडि कुनै गुप्तचर छैन। साथै गुप्तचरालाई कसरी छकाइन्छ भने पनि चाणक्यले जानेको छ।’

चाणक्यका कुराले अमात्य केही निषित्त भए। अनि चाणक्यले भने-‘तात ! मध्यरात्रिमा काट्ट दिएकोमा क्षमाप्रार्थी छु। तर, के गरै भेटन जसरी थिए। त्यस दिनपछि भौम बदेतर अज्ञातवासमा बसेको छु। यस बीमा मैले थेरै सोचेर र यो निष्कर्षमा पुरा। हामीले मगाहको भावी राजा खोज्नुपर्छ। जो यस्तो व्यक्ति होस् वीर होस्। नन्दको अत्याचारवाट क्षुध होस् र नन्दसंग प्रतिशोध लिने इच्छा भएको होस्।

शक्तालाई चाणक्यको यस्तो निर्णयको कुरा सुनी भने-‘वत्स ! के तिमी जान्दै तिमी के गर्न लारदै ? महामात्य राक्ष

► एकराज पाठक

गएको भदौ २७ गते अप्राहण काठमाडौंको ट्राफिक अक्समात अस्तव्यस्त भयो। चिन्मुन विमानस्थलदेखि बानेश्वर हुँदै सोली हाटलसम्मको बाटो पूरै खाली गराइएकाले चक्रपथ जाम थिए। काठमाडौंवासी अचम्मित भए। यहाँ जाम त हुन्थ्यो नै तर यसरी घन्टौसम्म विनासुचना राजधानीका सडक ठप्प भने हुँदैनये।

समारांशको फोन र त्यहाँ रहेका साथीहरूको मोबाइलका घण्टी बज्न थाले। प्रश्न थिए—आज काठमाडौंमा केको जाम हो ? अक्समात

फोहोरबाट पनि अहिलेको कडा खालको डेगु विकसित भएको हुनसक्छ। यो अनुसन्धान हुन भने बाकी नै छ।

काठमाडौंभित्रका (सम्भवतः नेपालकै) कैन पनि अस्पतालले आफ्नो सेवा र अवस्थाका बारेमा आफ्ना वेवसाइटमा जानकारी गराएर अपडेट गरेका हुनेनन्। अबटोबरको तेस्रो साता भारतीय विदेश मन्त्रालयको निमन्त्रणामा पुरोगे नेपाली सम्पादक तथा विद्युत विभागले अपडेट गरिएदा यसले नेपाल उपलब्ध छन्। त्यसै गरिएदा विरामीलाई राखेनन्। रक्तसंचार केन्द्रले आफ्सँग कुन रगत छैन भन्नेवरेको सूचना आफ्नै वेवसाइटमा अनिवार्यरूपमा राख्नुपर्छ। अपडेट गरिएदा मानिस त्यासम्म दुख पाउने पैदेन्यो। यस्तो अभ्यास हामीसँग छैन। नागरिकका आधारभूत अवस्थाकाको यो उपलब्धताका लागि आवश्यक यो चेतनास्तरसम्म हामी कहिले पुरोगा ? त्यसको कुनै योजना पनि अझै हाम्रासामुँ छैन।

सानो सहरका साँधरा बाटोहरूको व्यवस्थापनको कैन दियो योजना छैन। चौभार वस्ते मानिसले आफ्ना छोराछोरीको स्कुल बूढानीलकण्ठितर राखेको छ, महाराजगञ्ज बस्तेले

घोषणापत्र बनाउने उम्मेदवारले नै स्मार्ट सिटी बुझेको छैन।

बैगलोरे स्मार्ट सिटी लिमिटेडका प्रबन्ध निर्देशक पी राजेन्द्र चोलान नेपालका समाचारावाट त्यति अपरिचित छैनन्। अबटोबरको तेस्रो साता भारतीय विदेश मन्त्रालयको निमन्त्रणामा पुरोगे नेपाली सम्पादक तथा विद्युत विभागले अपडेटेडको कार्यालयत उत्तराखण्डले अपडेट गरिएदा यसले नेपाल उपलब्ध छोरीसम्म दुख पाउने पैदेन्यो। यस्तो अभ्यास हामीसँग छैन। नागरिकका आधारभूत अवस्थाकाको यो उपलब्धताका लागि आवश्यक यो चेतनास्तरसम्म हामी कहिले पुरोगा ? त्यसको कुनै योजना पनि अझै हाम्रासामुँ छैन।

कैन पनि सहरलाई स्मार्ट सिटीका आधारभूत आवश्यकताको पारिपूर्ति पाहीको सर्त हुनुपर्ने उनको सुझावा छ। उनको आशाथियो-जवासम्म खाना, शिक्षा, स्वास्थ्यसहितका नगरावासीका आधारभूत अवस्थाकाको आवश्यकताका सम्बन्धित प्रश्नामा राख्नुपर्छ। अपडेट गरिएदा यसले नेपालका आधारभूत अवस्थाकाको आवश्यकताको अझै स्मार्ट सिटी बनाउने उम्मेदवारले नै जान्नु। रक्तसंचार केन्द्रले आफ्सँग कुन रगत छैन भन्नेवरेको सूचना आफ्नै वेवसाइटमा अनिवार्यरूपमा राख्नुपर्छ। अपडेट गरिएदा यसले नेपाल उपलब्ध छोरीसम्म दुख पाउने पैदेन्यो। यस्तो अभ्यास हामीसँग छैन। नागरिकका आधारभूत अवस्थाकाको यो उपलब्धताका लागि आवश्यक यो चेतनास्तरसम्म हामी कहिले पुरोगा ? त्यसको कुनै योजना पनि अझै हाम्रासामुँ छैन।

वारावरणीय स्वच्छतालाई प्राथमिकता दिइएको छ। विद्युतीय सवारीलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ। यसको प्रवर्द्धनमा सहलियत दिइएको छ। ट्राफिक व्यवस्थापन सहज छ र विशेष पदा सूचना जारी हुन्छ। सरकारी गैरसरकारी निकायका वेवसाइट चुस्त र अद्यावधिक छैन। प्रदूषण मापदण्ड पालनामा कडाइ छ। सिसी क्यामरा अद्यावधिक छैन, सडक बत्तीको भरपर्दो प्रबन्ध छ, पार्किङको व्यवस्थापन प्रवर्द्धनमा सहलियत दिइएको छ। ट्राफिक व्यवस्थापन सहज छ र विशेष पदा सूचना जारी हुन्छ। सरकारी गैरसरकारी निकायका वेवसाइट चुस्त र अद्यावधिक छैन। प्रदूषण मापदण्ड पालनामा कडाइ छ।

वातावरणीय स्वच्छतालाई प्राथमिकता दिइएको छ। विद्युतीय सवारीलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ। यसको प्रवर्द्धनमा सहलियत दिइएको छ।

'अतिक्रमित भूमि कृटनीतिक वार्ताबाट फिर्ता ल्याउँछौं'

प्रगति संवाददाता

उडेल्धुरा- नेपाली काग्रेसका सभापति एवं प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले अतिक्रमित भूमि कृटनीतिक र वार्ताका माध्यमबाट फिर्ता ल्याउँछौं छाड्ने प्रतिवद्धता जनाएका छन्।

शेरबहादुर गृहजिल्ला डडेल्धुराको अञ्चलमेरु गाउँपालिकाको भद्रपुरमा आयोजित चुनावीसमाप्ति उनले यस्तो प्रतिवद्धता जनाएका हुन्। उनले भारतसित कृटनीति र वार्ताका माध्यमद्वारा भूमि फिर्ता ल्याउने प्रतिवद्धता गरे। उनले प्रतिवक्षी दलका नेताले दार्चला पुगेर भाषण गरेर लिम्पियाधुरा फिर्ता गर्ने करा मात्र गरेको बताए। उनले भाषणले मात्र अतिक्रमित भूमि फिर्ता नहुने बताए।

उनले भने, 'कैपी ओलीजी दार्चला गएर लिम्पियाधुरा फिर्ता आउँछ?' प्रधानमन्त्री देउवाले कृटनीति र वार्ताका माध्यमद्वारा भूमि फिर्ता ल्याउन सकिने हुनाले त्यसका लागि भारतसित आफुहरूले कुरा गर्ने बताए।

उनले हालको अवस्थालाई मध्येनजर गरेर निर्वाचनपछि पनि गठबन्धनकै सरकार बनाउपर्ने आवश्यकता रहेको पनि बताए। उनले समावेशी राजनीति, समावेशी संविधान बचाउन पनि गठबन्धनको सरकार आवश्यक रहेको बताए। उनले भने, 'धेरै लामो लडाइपछि ल्याएको खाइसको खाइसको बचाउपर्ने आवश्यकता छ।'

प्रधानमन्त्री देउवाले विगतमा राष्ट्रपतिलाई मध्यराति २ बजे उठाएर संसद् विघटन गरेपछि त्यसका विरुद्धमा

गठबन्धन बनेको बताए। त्यसेले चुनावपछि पनि गठबन्धन सरकार बन्ने उनको भनाई थियो।

पढाइ पान यहाँ गर्ने कलेज स्थापना गर्न आटिको उनको भनाई थियो। उनले भने, विमानस्थलका विषयमा सम्भाव्यता अध्ययन गरिने र जहाज ल्याएरै थोङ्डेछ। डडेल्धुराको धेरै विकास भइसकेको बताउँदै अब वार्की काम पनि आफूले गर्ने प्रतिवद्धता जनाए।

उनले माओवादी र कांग्रेस मिले

सदूरप्रांचमको विकास छिटा हुने दावी गर्दै खगराज भटु माओवादीको नेता भए पनि उनको र आफ्नो पार्टीका साथी मित्यो भने सुदूरप्रांचमको विकास हुने बताए। उनले शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी र भौतिक पूर्वोधार निर्माणमा जोड पान दिए डडेल्धुराको सैबैन्दा वही विकास हुन सक्ने जिल्ला भएको बताए।

जुवातास खेलिरहेका ६० जना पकाउ

लमजुङ (प्रस)- सुन्दरबजार नगरपालिका-१ दुरागाउँ बस्ने रूपा दुराको घरमा जुवातास खेलिरहेको अवस्थामा सोही ठाउँ बस्ने ४४ वर्षीय राम बहादुर दुरा प्रहरीले पकाउ गरेको छ।

उनको घरमा कौडा खेलिरहेको भन्ने सुचनाको आधारमा जिल्ला प्रहरी कायालय लमजुङ, इलाका प्रहरी कायालय भोटेओडार र प्रहरी चौकी चितिवाट खटिएको प्रहरीले उनीहरूलाई नगद १ लाख २१ हजार १ सय २३ रुपैयाँ र कौडा १६ थान सहित पकाउ गरेको हो।

यसैरारी लमजुङ वेसीशहर नगरपालिका-११ चितिविष्य घरमा जुवातास खेलिरहेको अवस्थामा सोही ठाउँ बस्ने सुदूरप्रांचमको विकास छिटा हुने दावी गर्दै खगराज भटु माओवादीको नेता भए पनि उनको र आफ्नो पार्टीका साथी मित्यो भने सुदूरप्रांचमको विकास हुने बताए। उनले शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी र भौतिक पूर्वोधार निर्माणमा जोड पान दिए डडेल्धुराको सैबैन्दा वही विकास हुन सक्ने जिल्ला भएको बताए।

यसैरारी लमजुङ वेसीशहर नगरपालिका-११ सेपार्वगैचा बन्ने ४४ वर्षीय शिव कुमार श्रेष्ठको रक्षा खाला घरमा जुवातास खेलिरहेको अवस्थामा श्रेष्ठ सहित १५ जनालाई प्रहरीले पकाउ गरेको छ। उनको घरमा कौडा खेलिरहेको भन्ने सुचनाको आधारमा इलाका प्रहरी कायालय लमजुङ, इलाका प्रहरी कायालय भोटेओडार र प्रहरी चौकी चितिवाट खटिएको प्रहरीले उनीहरूलाई नगद १ लाख २१ हजार ५ सय २० रुपैयाँ र १६ थान कौडा सहित पकाउ गरेको हो।

कपिलपत्तु वाणिगण नगरपालिका-५ वाणिगण नगरपालिका-५ वर्षाउँ बस्ने ४४ वर्षीय शिव कुमार श्रेष्ठको रक्षा खाला घरमा जुवातास खेलिरहेको अवस्थामा श्रेष्ठ सहित १५ जनालाई प्रहरीले पकाउ गरेको छ। उक्त खाला घरमा कौडा खेलिरहेको भन्ने सुचनाको आधारमा इलाका प्रहरी कायालय भान्चाउँ खटिएको प्रहरीले उनीहरूलाई नगद १ लाख २७ हजार ५ सय २० रुपैयाँ र १६ थान कौडा सहित पकाउ गरेको हो।

कपिलपत्तु वाणिगण नगरपालिका-५ वर्षाउँ बस्ने ४४ वर्षीय शिव कुमार श्रेष्ठको रक्षा खाला घरमा जुवातास खेलिरहेको अवस्थामा भुसाल समेत ५ जनालाई शुक्रबाट प्रहरीले पकाउ गरेको छ।

'लौरो अभियान'ले...

पृष्ठ १ बाट जारी

नआए वा चित नबुको प्रचलित महानगरका प्रमुख शाहलाई पनि कानुनअनुसार कारबाही हुने शानिवार नै 'जय लौरो' नामक फेसबुक पेजसमेतवाट उनको समर्थन रहेको भनी धिमिरेको दल र उनका विभिन्न चुनाव क्षेत्रका उम्मेदवारहरूले गरेको प्रचारप्रसारको स्पष्टीकरण सोधेको छ।

आयोगले धिमिरे र सुनीदीले गरेको कार्यसंग समर्थन रहेको धिमिरेको दल र उनका विभिन्न चुनाव गते हुने निर्वाचनको स्वच्छता र निष्प्रवालाई प्रमाणित गर्ने र आम मतदातासमेत ध्रुमित गर्ने र जनाएको छ। स्पष्टीकरणमा धर्म भनेको छ, '...आफुलाई अमुक व्यक्तिको समर्थन छ, भनी सामाजिक सञ्जालमार्फत प्रचारप्रसार गर्दा जानाजान प्रचलित निर्वाचन कानुनको उल्लंघनसमेत भएको देखियो।'

यस अधिकारी धिमिरे र उनका दलका उम्मेदवारहरूले स्वतन्त्रको लौरो अभियान भनी प्रचारप्रसार गरेका थिए। तर, चुनाव हुन कर्तव्य दुई साता छाडा भन्ने धिमिरे र उनका उम्मेदवारहरूले संचेत गराएको थियो। तर, चुनाव हुन पाउँदैन। नाम र तस्विर नै प्रयोग गर्नु र गराउनु त झन् आचारसंहिताविपरीत काठमाडौंका प्रमुखको नाम र तस्विर जोडेर प्रचार गरेका हुन्। आयोगमा बुकाएको दलका उम्मेदवारहरूको चुनाव चिह्न भएको र यस चिह्नसंग आबद्ध रहेको हरूलाई बालेन्ड्रको साथ रहेको भन्नै प्रचार गरेर मतदातालाई आयोगले चासो दिएको हो।

आयोगले काठमाडौं प्रभावित पार्ने प्रयासमा छन्।

गठबन्धनले प्रगतिशील एजेण्डा बोकेको छ : मन्त्री चौधरी

■ प्रभाव संवाददाता

दाढ़- दाढ़ क्षेत्र नम्बर १ का वाम-लोकतान्त्रिक गठबन्धनका साभा उम्मेदवार एवं सहरी विकास मन्त्री मेटमणि चौधरीले भारी अन्तरले गठबन्धनले चुनाव जित्ने बताएका छन्।

शुक्रबार देउवुरीमा आयोजित एक कार्यक्रममा मन्त्री चौधरीले गठबन्धनले चुनाव जित्ने आद्यर पेस गर्दै भने, 'गठबन्धनले चुनाव जित्ने आद्यर एजेण्डा बोकेको छ। जनताले ठूलो त्याग र बिलाली गरी निर्माण गरेको सर्वियानको रक्खा गठबन्धनको पहिलो शर्त हो। नयाँ संविधानसमार्थक प्राप्त भएको संघीय गणतान्त्र, समावेशी प्रणाली, कानुनी राज्यको प्रक्रमा गठबन्धन उभिएको छ। संविधानको रक्खा र यसको कार्यान्वयनमार्फत विकास निर्माणको अगुवाइ गर्ने हास्त्रो प्रतिवद्धता छ। जनताको चाहना पनि त्यसी छ। त्यसमाथी पाँच दल एक ढिक्का भएका छन्। उता प्रतिवद्धता छ। जनताको चाहना पनि त्यसी छ। त्यसको लागि गर्दा हास्त्रो गठबन्धनले भारी ज्ञावदेही हुनपर्ने बताए।

जनताले संविधान चित्तै छ। जनताले संविधानसमार्थक निर्वाचनको बताउदै मन्त्री चौधरीले गठबन्धनलाई जनताले जिताउने निर्णय चर्च रहकाले पाँच दल राजनीतिक दल दल पनि विकास र सम्बद्धिका लागि ज्ञावदेही हुनपर्ने बताए।

मलेसियामा वैदेशिक रोजगारको अवसर

क्रमांक: ROKONMA (M) SB

पूर्ण त्रैमासी मिति: २०७८/०८/०५

LT. No. 274902

क्रमांक नं. ६०९५०५०५०

सि. नं.	कानूनाको पद	ग्राम संख्या	मासिक तल्ला	ओर्क टाइम	प्रतिवर्षीय	दूपारा	कालावना	लागि विकास	संस्कृति	प्रतिवर्षीय
1	Factory Worker (Manufacturing Sec.)	5	0	1500	८९,८९०	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५

छानैभरि खुसानी...

जानकरकोट - त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका-४ रङ्ग डोल्पाको रमिता कुलालको घरको छ ठत राताम्य भएको छ। माटो र हुँगाको मिश्रणबाट निर्माण गरिएको घरको छानामा सुकाइएको स्थानीय जातको खुसानीले रङ्ग गाउँका छाना राताम्य देखिए।

कुलालका अनुसार १८ विवर्तन खुसानी वारीमा उत्पादन भएको छ। कुलालले भने, हामी यहाँको खुसानी रुपमध्येत्रमा, जानकरकोट र डोल्पा जिल्लामध्येत्रमा पूँछ। भोटाङ खुसानी (मच्य) भनेर चिनिने हामीले उत्पादन गरेको यो खुसानी ऐरे विक्री हुने गर्दछ।' कुलाल जातै सरस्वती बुढाको घरमा यसवर्ष १२ विवर्तन खुसानी उत्पादन भएको छ। अहिले उत्पादन खुसानी सुकाउने र भण्डारण गर्ने काम चलिरहेको

छ। वैश्वमा लगाएको खुसानी असोज, कातिक महिनामा टिप्पेर सुकाउने काम चलिरहेको बुढाले बताए। अर्थो डाढामा रहेको रङ्ग गाउँ सडक सञ्जालसंग जोडिएको छ। अधिकाश माटो प्रयोग गरेर निर्माण गरिएका यहाँका घरका छत खुसानी सुकाउनका लागि उपयुक्त हुने गरेको बुढाले जानकारी दिए।

भैंसी करिङ्गाउँ अन्तर्गत जानकरकोट-डोल्पा सडकषणदेको बीचमा पर्ने रङ्ग गाउँ खुसानीको रातो रङ्गले हिउँदयामको कातिक र माइसर महिनाभरि छत राता हुने गर्दछ। आमुनिक प्राविधिकभन्दा पनि स्थानीय जातको खुसानी सबैले मन पराउने र माग बढी हुने भएपछि आकूहरू ले त्याहीअनुसार खुसानी खेतीका लागेको स्थानीय कालीबहादुर बुढाले बताए।

यहाँ दुई सय १४ घरयुक्त रहेका छन्। तत्कालीन सुन गाविसको बडा नं ७, ८ र ९ लाई समेटेर त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिकाको बडा नं ४ बनेको छ। पूर्ववडा सदृश्य हरिवान बुढाका अनुसार बडाभरि खुसानी राम्रो उत्पादन हुने गर्दछ। सानो रवरको एक जग खुसानी विक्री गादा रु ३० पर्ने गर्दछ। एक विवर्तन विक्री गादा रु १० सात हजार दुई सय पनि गरेको बुढाले बताउनुभयो।

खुसानी विक्री बाट स्थानीयले भाउडै रु ८८ लाखजस्ति आमदानी गर्ने गरेको उहाँको भनाइ छ।

गाउँमा बाट दुवानीका साधनबाट त्रिपुरासुन्दरीस्थि तर बगरमा रहेका वजारमा विक्री गर्ने गरिएको छ। सिंचाइ सुविधा सबै ठाउँमा नपुगेका

कारण सोसेजेति खुसानी उत्पादन गर्न मुस्किल हुँदै एको स्थानीयवासी बताउँछन्। नगरपालिका र अन्य निकायले व्यावसायिकरूपमा खेती गर्दै आएका किसानका लागि अनुदानको व्यवस्था, सिंचाइको व्यवस्था गरिएदै सहयोग पुग्ने स्थानीय भावन बुढाले बताउनुभयो। रङ्ग गाउँ खुसानी मात्र होइन, स्थाउको पनि स्थापित मानिन्छ।

मध्य डोल्पामा पर्ने त्रिपुरासुन्दरी स्थाउ, ओखर र खुसानीका लागि चर्चित हुँदै एको छ। त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिकाबाट खुसानी खेतीका लागि कुनै कायकम नभएको कृषि शाखाका जगतबहादुर रोकायेको बताए। स्थाउ र ओखरका लागि मात्र बजेट विनियोजन गरी काम भएको उन्नेले बताए। रासस

■ प्रभाव संवाददाता

नगरपालिकाको गिरुवारी खोलापूर्व क्षेत्रमा प्रगतिनगर सवर्स्टेसन र पश्चिमतर्फ बद्धघाट सवर्स्टेसनमार्फत विचुयिकरण हुन्दै आएको छ।

सवर्स्टेसन निर्माणपछि नगरपालिकाको गिरुवारी खोलापूर्व क्षेत्रमा प्रगतिनगर सवर्स्टेसन र गाउँपालिकाका लागि आयोजनाको विवरणको काम सकिएको उल्लेख गर्दै उन्नेले एसियाली विकास बैको सात मिलियन अमेरिकी डलर सहयोगमा दुर्द वर्षप्रति निर्माण गर्ने हुने यस आयोजनाका लागि ठेकेदार कम्पनी छनोट गरी सम्झौताको काम अगाडि बढिसकेको जानकारी गराए।

नगरपालिकाको गिरुवारी खोलापूर्व क्षेत्रमा प्रगतिनगर सवर्स्टेसन र पश्चिमतर्फ बद्धघाट सवर्स्टेसनमार्फत विचुयिकरण हुन्दै आएको छ। अब सवर्स्टेसन निर्माणपछि नगरपालिकाको गिरुवारी खोलापूर्व क्षेत्रमा साथै उक्त नगरपालिका र गाउँपालिकामा सोही केम्बि प्रसारण लाइनमा डबल सर्किटको सवर्स्टेसन निर्माण गरिनेछ। सवर्स्टेसन निर्माणपछि, नगरपालिकाको विवरणहरू नगरपालिका र उक्त गाउँपालिकाका उपभोक्ताले भोग्नुपरेको भोल्टेजसम्बन्धी समस्या समाधान भएको हुन्दै छ।

नगरपालिकाको गिरुवारी खोलापूर्व क्षेत्रमा प्रगतिनगर सवर्स्टेसन र गाउँपालिकामा उद्योग तथा व्यवसाय स्थापनाका लागि आउने व्यवसायीको संख्या उल्लेखनीय रहेको उन्नेले जानकारी दिए।

'गाउँपालिकामित्र सञ्चालित देशको दुलू सिस्मेन्ट उद्योगसहित यहाँ सञ्चालित अन्य उद्योग तथा यसै पनि लाभान्वित हुन्दून्'।

नगरपालिकाको गिरुवारी खोलापूर्व क्षेत्रमा प्रगतिनगर सवर्स्टेसन र पश्चिमतर्फ बद्धघाट हुन्दै आएको छ।

नगरपालिकाको गिरुवारी खोलापूर्व क्षेत्रमा प्रगतिनगर सवर्स्टेसन र गाउँपालिकाका लागि आयोजनाको विवरणहरू नगरपालिका र उक्त गाउँपालिकाका उपभोक्ताले भोग्नुपरेको भोल्टेजसम्बन्धी समस्या समाधान भएको हुन्दै छ।

नगरपालिकाको गिरुवारी खोलापूर्व क्षेत्रमा प्रगतिनगर सवर्स्टेसन र गाउँपालिकाका लागि आयोजनाको विवरणहरू नगरपालिका र उक्त गाउँपालिकाका उपभोक्ताले भोग्नुपरेको भोल्टेजसम्बन्धी समस्या समाधान भएको हुन्दै छ।

नगरपालिकाको गिरुवारी खोलापूर्व क्षेत्रमा प्रगतिनगर सवर्स्टेसन र गाउँपालिकाका लागि आयोजनाको विवरणहरू नगरपालिका र उक्त गाउँपालिकाका उपभोक्ताले भोग्नुपरेको भोल्टेजसम्बन्धी समस्या समाधान भएको हुन्दै छ।

नेपालबाट १ अर्ब ३३ करोडभन्दा बढीको चिया र कफी निर्यात

काठमाडौं (प्रस) - नेपालले चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को पहिलो तीन महिनामा १ अर्ब ३३ करोड रुपैयाँभन्दा बढीको चिया र कफी चिनिन देशमन्त्र निर्यात गरेको छ। भन्सार विभागका अनुसार २०७९ सालको साउन, भद्रो र असोज महिनामा उक्त मूल्य बराबरको चिया र कफी निर्यात गरेको हो।

उक्त तीन महिनामा नेपालले १ अर्ब ३३ करोड ९९ लाख २६ हजार रुपैयाँको ५७ लाख ८५ हजार रुपैयाँको चिया नेपालले निर्यात गरेको छ।

चालु आर्थिक वर्षले पहिलो तीन महिनामा नेपालको कफी अप्लाई, अप्टिया, जर्मनी, हडकड, भारत, इटाली, जापान, दक्षिण देशमालाले निर्यात गरेको छ।

चालु आर्थिक वर्षले पहिलो तीन महिनामा नेपालको कफी अप्लाई, अप्टिया, जर्मनी, हडकड, भारत, इटाली, जापान, दक्षिण देशमालाले निर्यात गरेको छ।

■ प्रभाव संवाददाता

पाल्पा - पूर्वी पाल्पाको रामपुरामा रहेको तालपोखरामा दक्षिणायाँमा, लिथुवानिया, नेदरल्याण्डस, न्यूजिल्याण्ड, स्वीट्रायरल्याण्ड, वेलायत, अमेरिका, रोमानिया, रुस र नामिरिया गरी विवरका २२ देशमा नेपालको चिया निर्यात भएको विभागले जानाएको छ।

अधिल्लो आर्थिक वर्ष २०७९/८० को पहिलो तीन महिनामा नेपालले १ अर्ब ४ करोड ५० लाख ७० हारौपैयाँको चिया निर्यात गरेको छ। उक्त अर्थिक वर्षले निर्यात गरेको चियो।

कालीगण्डकीमा च्याफिटड

पर्वत (प्रस) - कालीगण्डकी नदीमा नियमित च्याफिटड सञ्चालन हुने भएको छ। साहसिक खेलमार्फत पर्यटक भिर्याउन देशमार्फत च्याफिटड सञ्चालनलाई निरन्तरता दिने यालेको हो। विहावर इजरायलदेखि आएका सम्महालै जलयात्रा गराउदै च्याफिटडका लागि परीक्षणसमेत गरेको कम्पनीले छोटो द्रीमा जलयात्रा गर्न चाहालेन दुई च्याफिटड र लामो यात्राका लागि दुई देखि तीन दिनसम्मको यात्रा गराउने भएको छ।

'अहिले कालीगण्डकी नदीमा च्याफिटड ले निरन्तरता पाउन सकेको छैन। अब भने साउने बहरमा रहेको हार्नेस रिसोर्टदेखि च्याफिटड सुरु हुनेछ,' कम्पनीको सञ्चालक नरेन्द्र केसीले भने।

दुई बटा काठका दुङ्गा नियमित सञ्चालन भइरहेका छन्। तीन बटा दुङ्गा विवरामा रहेको मर्त गर्नुपर्ने अवस्थामा छन्। आन्तरिक पर्यटक बढेको बढेसँगै अब चिरिएका दुङ्गा मर्मत गरी पर्याप्त दुङ्गा चालाउने समितिको तयारी छ। हास आकारको दुङ्गा चढावा प्रतिव्यक्ति रु एक सय र

तानसेनदेखि करिव ६५ किलोमिटर पूर्वमा रहेको रामपुरामा तालपोखरा नै धुन भने वाहिरवाट विभिन्न सङ्घ संस्थाको समूह आउंदा यसले सकारात्मक सन्देश प्रवाह गरेको तालपोखरा संरक्षण समितिका अध्यक्ष सागरासाद देवकोटाको भनाइ छ। 'सञ्चारमाध्यमको भनाइ छ।

आफन्त, साथीभाई भेटघाट तथा धुमधामस्थलका रूपमा विकास हुँदै रामपुराम बाहिरवाट विभिन्न सञ्चालनको लागि आयोजनाको विवरणहरू नगरपालिका र उक्त गाउँपालिकाको भनाइ छ। उक्त